

УДК 619:618.3-06+616-053.2:636.2

ЗАБОРОНЮК О.М., магістрант
Науковий керівник – **ІВАСЕНКО Б.П.**, канд. вет. наук
Білоцерківський національний аграрний університет

ПРОФІЛАКТИКА ПРЕНАТАЛЬНОЇ ГІПОТРОФІЇ ТЕЛЯТ

Однією з важливих умов успішного розвитку скотарства і підвищення продуктивності корів є інтенсивне відтворення стада, яке ґрунтується на одержанні здорового приплоду та постійному поповненні стада повноцінним ремонтним молодняком.

Ключові слова: гіпотрофія, телята, корови, плацента, рефлексі, захворюваність.

Причини, що сприяють виникненню захворюваності та призводять до загибелі новонароджених телят, частіше всього пов'язані з неповноцінною годівлею, порушенням технології утримання корів, параметрів мікроклімату, відсутністю активного моціону, інсоляції, обумовлюються генетичними патологіями, акушерськими і гінекологічними хворобами [1].

Поняття про фетоплацентарний комплекс включає морфологічні і фізіологічні структури плаценти і плода. Однак, їх розвиток протягом вагітності та показники норми і патології вивчені і висвітлені недостатньо. У зв'язку з цим діагностика розвитку гіпотрофії новонароджених в утробі матері є великою проблемою [2].

Виходячи з цього, сучасна акушерська наука і практика спрямовує зусилля на обґрунтування методів профілактики розвитку гіпотрофії новонароджених шляхом покращання зв'язків у системі «мати-плацента-плід». Не маючи діагностичних обґрунтувань, частіше використовуються методи впливу, спрямовані на покращення обміну речовин, гормонокорекцію, імуностимуляцію, застосовують антиоксиданти. Тобто, використовуються загальні принципи лікування тварин, а не індивідуально обґрунтовані [3].

Виходячи з актуальності названих проблем, метою досліджень було вивчення поширеності пренатальної гіпотрофії телят та розробка методів її профілактики.

Робота проводилася на молочно-товарній фермі СТОВ «Борівка» Чернівецького району, Вінницької області.

Матеріалом для досліджень були корови та новонароджені телята української чорно-рябої породи віком 4–10-ти років молочного напрямку, середньої та вище середньої вгодованості, клінічно здорові.

Розвиток новонароджених телят та частоту пренатальної гіпотрофії вивчали на 58 тваринах за масою їх тіла, довжиною тулуба, кількістю і станом різців та характером волосяного покриву, а також за реалізацією рефлексів руху та ссання.

Нами було встановлено, що із 58 новонароджених 12 телят (20,7 %) мали ознаки гіпотрофії (одну або декілька). Зокрема масу тіла до 26 кг, довжину тулуба до 80 см, менше трьох пар різців, запізненнями реалізації рефлексу вставання більше 60 хвилин та ссання – 90 хвилин. При цьому частота співпадання морфологічних та функціональних ознак гіпотрофії була у межах 60,0 %.

Визначення захворюваності та смертності телят, залежно від їх розвитку проводили протягом перших 10 днів життя. Нами було встановлено, що з числа телят-нормотрофіків захворіли 35,0 %. Смертність серед таких телят не перевищувала 1,5 %. Разом з тим серед телят-гіпотрофіків захворюваність складала 100,0 %, а смертність 57,2 % ($P < 0,001$).

Враховуючи, що формування пренатальної гіпотрофії відбувається завдяки порушенню функції фетоплацентарної системи, через порушення метаболізму в материнському організмі, нами була апробована медикаментозна профілактика формування гіпотрофії та захворюваності новонароджених телят.

Дослід провели на 36 коровах чорно-рябої породи з продуктивністю 6,0–6,5 тис. кг молока за лактацію. Корів відбирали за 45–60 днів до передбачених родів з ідентичним клінічним станом.

З дослідних тварин сформували три групи тварин по 12 голів у кожній.

У першій і другій групах коровам тричі, з інтервалом 7–10 діб внутрішньом'язово вводили по 20 мл урзовіту. Окрім того, тваринам першої групи при першій обробці урзовітом підшкірно вводили 0,2 % розчин Na₂Se в дозі 25 мл. третя група була контрольною і ніякі препарати цим коровам не вводили.

За коровами усіх дослідних груп спостерігали протягом вагітності та під час розтелу. Вивчали морфологічний і функціональний стан новонароджених, їх захворюваність і смертність.

Нами було встановлено, що у першій та другій групах усі телята народилися нормотрофіками, в той час, як у контрольній групі 2 телят (16,7 %) P<0,05 мали ознаки гіпотрофії. Жодне теля першої групи не захворіло і не загинуло у перші дні життя. У другій групі загибелі не відмічали, але одне теля (8,3 %) захворіло. Серед телят третьої групи загибелі також не відмічали, проте захворюваність складала 33,3 % (P<0,01).

За результатами досліджень можна зробити висновок, що апробовані нами методи корекції внутрішньоутробного розвитку телят із застосування урзовіту, урзовіту та 2,0 % Na₂Se поліпшують внутрішньоутробний розвиток плодів, в результаті чого зменшується частота формування гіпотрофії на 16,7 % та зменшується їх захворюваність на 33,3 %.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Шахов А.Г. Актуальные проблемы болезней молодняка в современных условиях. Ветеринарная патология. 2003. № 2. С. 6–7.
2. Харута Г.Г., Івасенко Б.П., Ордін Ю.М. Гіпотрофія новонароджених телят. Ветеринарна медицина України. 1997. № 6. С. 28–29.
3. Антоненко С., Гребень Л. Технології вирощування телят. Журнал –Сучасне тваринництво. 2011. № 7 (206). URL:<http://agrobusiness.com.ua/agro/suchasne-tvarynnystvo/item/7997-tekhnologii-vyroshchuvannia-teliat.ht> m

УДК 636.2:619:618.14

КОЛОДІЙ А.В., магістрант

Науковий керівник – **ІВАСЕНКО Б.П.**, канд. вет. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

ТЕРАПІЯ СУК ЗА ЗАПАЛЬНИХ ПРОЦЕСІВ У МАТЦІ

Запальні процеси у статевих органах сук є досить поширеними і складають 28,6 %. Із них частіше діагностували піометру – 60,5 %, вестибуловагініт – 30,1 %, гострий метрит – 9,5 %.

Ключові слова: суки, кобелі, піометра, терапія, лапаротомія, оваріо-гістеректомія.

Запальні процеси у статевому апараті сук супроводжуються більш або менш вираженими змінами ендометрію і посиленню секреції здорових або уже перероджених маткових залоз з утворенням катарального, гнійно-катарального або гнійного ексудату [1].

З розвитком хронічних запальних процесів у матці виникає ряд патоморфологічних змін в слизовій оболонці матки – переродження, руйнування їх епітелію, атрофія або переродження залоз, а у міометрії – переродження і заміщення окремих груп волокон сполучною тканиною. Дані захворювання є складними для успішної консервативної терапії та у більшості випадків змушує вдаватися до проведення оперативного втручання з метою видалення матки та статевих гонад. Зазначене, у свою чергу, призводить до повної втрати сукою фертильності [2, 3].

Виходячи з наведеного, за мету роботи ми обрали вивчити поширеність хвороб матки та визначити ефективність методів терапії.

Робота проводилася у ветеринарній клініці «Кіт і Пес» м. Сєвєродонецьк Луганської області.

Матеріалом для досліджень були суки різних порід та вікових груп, що надходили у клініку протягом 2020–2021 років. Вивчаючи поширеність акушерських хвороб у сук, які поступили до приватної клініки ветеринарної медицини, нами було встановлено, що із 124 сук, господарі яких звернулися за лікарською допомогою, у 20,8 % відмічали запальні